

СОЛОЖУ

БАЛДАРДЫҢ ЖУРНАЛЫ

1-2011

Кызычактар ла уулчактар!

Ончогорды Койон жыл

киргениле уткып турубус!

БАЛАЛАРАНЫҢ ЧҮМДӨМӨДӨРҮ

Плисов Амматтын журугы,
Шебалин журттан.

Чумакаева Ксениянын журугы,
7№ школдын 3-чи кл. үренчиги.

Чочкина Ренатанын журугы,
3-чи класстын үренчиги.

Самтаков Арчыннын журугы,
Теленин-Сортогой журттан.

БИСТИҢ ЖЫЛДЫС

Жылдыс ошкош журналыска жирме жыл болды. “Солоньнын” ичинде сүрекей элбек жүрүм. Ар-бүткеннин, ан-куштардын жүрүми элбеде бичилген. Талбак Кулакка, Кертимек ле Чертимекке, ус Түлкүчекке айылдап барар күүним келет. Олорго ырыс, сүүнчи күүнзейдим. “Солоньнын” редакторына, Күлер Эзендиновичке, көдүрип болбос быйаным айдадым.

Алмадаков Саша, 7№ школдын
3-чи кл. үренчиги.

Толош Бронтой

Национальна
библиотека
Республики Алтай
им. М.В. Чевалкова

КОЙОН ЖЫЛ

Кочкордын айы жанырды, —
Бардын жылын бардырды.
Баркырууш анды јандырды,
Койон жылды алдырды.

Аркардын айы ачылды,
Ак баштулар сан салды.
Кош казанду Кочкор ай
Кожонбыла башталды.

Ару Койон јайыкту,
Алтай јонго арбын јыл.
Төстү Койон јайыкту,
Төрөл јонго быјан јыл.

Јеезелү јуртка једектү,
Јебрен Чага байрамду.
Коозолу јуртка корболу,
Коот-јыргал ойынду.

АЛТАЙДЫН КУШТАРЫ

Биркатап Буркан жергетүжүп, сөөктөргө карындаш үлеген. “Меге ле карындаш керек жок. Жалку, шалыр көлчиндер иш этпей, колдорун жайып алала, бер деп айдыжар. Олорды азыраганча, жангыскан ичсем-јизем торт, тойу жүрерим” деп, ирkit кыйгастанып, тере тоныла туй бүркенип, уйуктап калган. Ойгонып келзе, Буркан тенери дөөн ойто уча бертир. Өскө сөөктөр сүйүнген, жангы табышкан карындаштарыла бары-јогын үлежип, айылдажып тургулады. Ирkit жангыс ла карындаш жок арткан эмес, анайда ок турлуланар јер де жок арттыр. Бийикте шан чылап та не де табыштанып ийди. Өрө көрзө, агашта тас деп куш отурды. “Буркан мени ирkitке карындаш бол. Јуртайтан јереер сас болзын деген” деп, тас айтты. “Куш карындаш керек жок меге!” дейле, ирkit тасты аткан. Тас уча берген. “Сас јер керек жок меге!” дейле, састы өртөгөн. Үлүш сас күйбеген. “Карындажы — тас, јуртайтан јери сас” деп, ирkitтер керегинде эмди албатыда айдыжат.

(Т. Акулованын бичигениле)

ӨСКҮЗЕК ПЕ АПТЫН-ЧАЧ

(алтай чөрчөк)

Тошту тайганын эдегинде турган жүрекче айылда Өскүзек деп уулчак јуртады. Уйынын сүдин ичип, эчкизиле ойноп, адына минип жүрди. Бир катап Өскүзек уйкудан ойгоноло, адын тушкырды, ады удурла киштебеди, уйын өөлөди — уйы ынгыранбады, эчкизин чычулады — онызы база жок болды. Көрзө, Тошту -Тайгага чыга берген бөрүлердин изи јатты. Өскүзек айдары жок ыйлай берди.

— Кайра көрзөм, көлөткөм көрүнөт, кармај тутсам, кулагым тудулат. Болужатан адам жок, килейтен энем жок. Уйадан түшкен жангыс јымыртка кайда да чиризе, түней эмей. Өчим албаганча, кайра јанбазым! — деди.

Түни-түжи басты, туунын бажына чыкты. Ичкери базайын дейле, түби жок тамы јаар уча берди. Күн-Ай көрүнбес јерге түшти. Өскүзектин ачу ыйынан кан-керенин жүреги кадалыжа берди. Кан-кере канадын кымынды, алыс оронын түбине аткан октый шунуп, болот тырмактарыла Өскүзекти кап алды, једер јерге јетирди. Бу алтайда агаш јажына јажыл туратан эмтир, күүктер јыл айлана эдетен болтыр. Көрзө, таш ичегеннин эжигинде јети бөрү ээктерин колдорынын үстине салган јатты. Уулчак курындагы малтазын суура тартты, јети бөрүге чурады.

— Менин адым кайда? Уйым, эчким кайда? — деп кыйгырала, билинбей калды.

Ондонып келгежин, јаан куйда јатты. Јерде јайганы кара айулардын терелери болды, торко көжөгөлөр элбендежип турды. Јети бөрү Өскүзекти күндүлейт.

— Же эмди жылытугарды көрөтөн тураар — дешти.

Өскүзөк таш өргөөдөн чыгып келзе, ады торко жалыла оны бүркеди. Бозулу уйы, уулакту эчкизи удур келди.

— Слерге кандый сый керек? — деп, жети бөрүнин жааны сурады.

— Улаада жаткан сары күчүк — деп, айылчы айтты.

Мыны уккан бөрүлөр ары көрүп ыйлашты, же күчүкти алып бергиледи. Өскүзөк күчүгүн ээчиткенче, кызыл көчкө таштарды өтти, чечектери онбос жодралардын ортозыла барды, түби жок саска учурады, көс жетпес кырды ашты, боро кумакту чөл өтти, же жолынын учы билдирбеди. Учунда жалбак ташка отуруп, көзүн жумала айтты:

— Өлүм, кел! Торолоп жаткан мени ал!

Өлүм келбей турарда, Өскүзөк көзүн ачты. Алтын тепшиде алама-шикир курсак жатты. Сары күчүгиле кожо тойо-кана ажанып алды. База көрзө, Тошту-Тайга эдегинде айлы турды. Айлына кирзе, казанда толтыра сүт болды, аяктан өрөмө ажынып жатты, жес алгыйда чай кайнайт. Арыган уул эчки терези төжөккө жадала, кыймык та этпей, тал-түшкө жетире уйуктап калды. Тал-түш кыйганда, сары күчүк кынзып силкинди, ийт кеби түже берди. Ай шанкызы жайылган жаражай бу турды.

— Ненин учун слер ийт болдыгар? — деп, уул сурады.

— Караты-Каан кудалапкелердекачып, ийтболупкубулдым, карындаштарым бөрүлер болгылады. Адым Алтын-Чач.

Бир катап Караты-Каан жылкыларын бедиреп жүреле көрзө, ыраакта жүрекче айыл жаркындалат. Кааннын кара жоргозы адып ийген согооннон түрген ол айылга жетти.

— Эй! Кемнин айлы күйүп жат? — деп кыйгы угуларда, Күнге чачы жаркындалып, Алтын-Чач чыгып келди.

Оны көргөн каан кайра да көрбөй маңтатты. Өргөозине једип, кан-керенин уйазынан алтын јымыртка экел деп, Өскүзекке бичиди. Бичикти тунүкте отурган эки карчагалары ол ло тарый јетирди. Кайда барар, Өскүзек јол-јорыкка атанды. Барып јатканча, кыш өтти, јай өтти. Кенетийин тогузон тогус будакту күлер терек көрүнди. Теректе оролып калган јыланнын көстөри, тош чылап, сурлап көрүнөт. Агаштын бажында кан-керенин эки балазы ыйлап отурды. Өскүзек тынду согоонын божодып ийерде, јеек јыланнын үч бажы тоолонды, каны талайдый, сөөги тайгадый јада берди.

— Јеек јыланга курсак болорго јаткан бисти кем аргадады? — деп, азатпайлар үн алышты.

Теректин ары јанынан Өскүзек базып келди. Саат-маат болбоды, тын салкын сокты, јаан јанмыр јаады.

— Бу бистин ада-энебис келип јатканы, бис учун ыйлажып турганы — деп, азатпайлар бир үнле айтты.

Учуп келген кан-керелер өлгөн јыланды үч катап јуттылар, ойто кайра үч катап быкырдылар. Эне куш ачу-ачу акшыды, коркок јаан чокыжыла Өскүзектин тонын чечип ийди. Онын јардынан төрт тырмактын сорбызын табып айтты:

— Бир тушта мен сенин тынынды аргадагам. Эмди сен бистин балдарысты аргададын. Не керектү келдин?

— Слердин уйдагы алтын јымыртканы экелзин деп, мени Караты-Каан ийген.

— Алтын јымыртка бисте јок. Ол сени өлүмге аткарган.

Мыны уккан Өскүзектин јымжак сөөги када берди, баатыр күчи кожула берди.

— Јерине јетирип салайын — деп, ада кан-кере айдала, Өскүзекти канаттарынын ортозына отургысты.

Канча өйгө учканын јиит оңдободы. Көрзө, качан да болбогон јер. Јемирилип барааткан јаиашка кирип барза, карып-чирип калган карганак отурды. Өрөкөн бир болчок курудыла, бир аяк сүдиле Өскүзекти күндүледи. Эңир киргенде, јапашка бажы кажайган, тижн саргарган эмеген келди. Бир эмеш сүт ууртаарга сананды — аяк куру, бир эмеш чайнаарга сананды — курут јок. Калганчы курсакты јошкынга бердин деп, эмеен аштаганына калјуурды.

— Арбанба, эмегеним! Уулыстын өлгөнин билбезис. Айса бистин де уулды

албаты торолотпос — деп, өбөгөни оны мекеледи.

Эмеген уйуктап болбой жадала, Өскүзектин жардындагы кара менди көрүп, өбөөнин канзала түртти. Карганак менди көрөлө, соогон эди жылый берди, сокоргон көзине жаш толды.

— Эй, уулчак, тур! Сен бистин, согононын бажынды, сок жаңыс уулыс. Бис Караты-Каанга калан төлөп болбой турарыста, сен бир жашту болгон. Ол сени айрыйла, бойысты сүрүп ийген.

Өскүзек ада-энезинин чырышту жаактарын окшойло, кату алаканыла баштарын сыймады. Сүүнген каргандар канайда отурган, онойдо ло жажын чакка уйуктагылай берген.

Экинчи күнде жер-тенери жайкана берди, кан чагылган көстү Өскүзек Караты-Кааннын өргөөзине жетти. Киш жаказынан антара тартты, улу тартыжу баштала берди. Тогус жылга тартыштылар. Адакы учында Өскүзек он колыла жерге тайана берди, он будыла тизеленип турды.

— Э-эй, карындаш болгон бөрүлерим, канатболгон кан-керелерим, болужыгар! — деп кыйгырды.

Көк бөрүлөр шуурган кептү келеле, кара жоргоны жети катап жудала, жети катап быкырып ийдилер. Кан-керелер Караты-Каанды ак айаска көдүрип, көк булуттын үстинен мөңкү болот тайгага чачып ийди. Казыр каан кубал болуп кайылды, тоозынды бурлады.

Ол күннен ала Өскүзек ле Алтын-Чач ырысту журтай бердилер.

Эптешире Эрмек Тепуков жазаган.

Журуктары Тая Корчуганованын

КОЙОН ЖЫЛ

Чыгыш ай
Январь

Пн.	3	10	17	24	31
Вт.	4	11	18	25	
Ср.	5	12	19	26	
Чт.	6	13	20	27	
Пт.	7	14	21	28	
Сб.	1	8	15	22	29
Вс.	2	9	16	23	30

Качкыра ай
Февраль

	7	14	21	28
1	8	15	22	
2	9	16	23	
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

Тулган ай
Март

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

Озодоо,
от алар.

Кандык ай
Апрель

Пн.	4	11	18	25	
Вт.	5	12	19	26	
Ср.	6	13	20	27	
Чт.	7	14	21	28	
Пт.	1	8	15	22	29
Сб.	2	9	16	23	30
Вс.	3	10	17	24	

Күүк ай
Май

2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29

Кичү илү ай
Июнь

6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	

Чейнеш Барсукованын жүрүгү

Жаан илү ай
Июль

Пн.	4	11	18	25	
Вт.	5	12	19	26	
Ср.	6	13	20	27	
Чт.	7	14	21	28	
Пт.	1	8	15	22	29
Сб.	2	9	16	23	30
Вс.	3	10	17	24	31

Куран ай
Август

1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

Сыгын ай
Сентябрь

5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	

Улүргөн ай
Октябрь

Пн.	3	10	17	24	31
Вт.	4	11	18	25	
Ср.	5	12	19	26	
Чт.	6	13	20	27	
Пт.	7	14	21	28	
Сб.	1	8	15	22	29
Вс.	2	9	16	23	30

Күчүргөн ай
Ноябрь

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

Жакар ай
Декабрь

5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	

БОРИС УКАЧИНОВИЧ УКАЧИНГЕ — 75 JAШ

Балдар, быжылгы кочкор айдын 18-чи күнүндө жарлу алтай бичиичиге, Борис Укачинович Укачинге, 75 жаш кирип жат. Борис Укачинович 1936 жылда Ондой аймактын Кайырлык журтында жылкычы кижинин билезинде чыккан. Адазы Ада-Төрөл учун Улу жууга барала, кайра жанбаган. Ол кату ойлөрдө өскүс өскөн балдарды “жуунын балдары” деп айдыжатын.

Б. У. Укачин школдо үренип турарда, үлгер чүмдерине жаан жайалталу болгон. 1956 ж. школды божодоло, черүге барган. 1960 ж. черүнен жанала, бир ле канча айдан онын “Жолдор” деп баштапкы бичиги кепке базылган. Жаан жайалталу жиит поэт Москвадагы Литературный институттын 2-чи

курсында үренип турала, 1964 ж. СССР-дин бичиичилер Бирлигине алынган.

Борис Укачинович — алтай ла орус, тыва ла кыргыз тилдерле ак-жарыкка чыккан 40-гө жуук бичиктердин авторы. Онын бичигенине тайанып, П. В. Кучияктын адыла адалган драма театр 3 спектакль тургускан.

Б. У. Укачин 2003 жылда январ айдын 25 күнүндө уур оорудан улам жада калган.

Жарлу карикатурист Н. Лисогорскийдин
Б. Укачинди жураган шаржы.

ЭКЧЕЛИКТЕР

Алтай кижинин бичиги —
Айландыра турган ар-бүткен.
Айландыра турган ар-бүткен —
Ончо бичиктер бичиги.

* * *

Жас — кураган мааражы.
Жай — казанда сүттин кайнажы.
Күс — турналар ачу кыйгызы.
Кыш — анчынын эжер чаназы.

* * *

Кушкаштын эки канады, —
Калак, ойын эмес, балам.
Кушкаштын эки канады —
Куш болгон ийдези, балам.

* * *

Көрзөн, көрүктин сыртында

Беш чийү карарат.

Айунын арксак табажы

“Эркелеткен” ис дежет.

* * *

Айланып, апагаш кар түшсе,

Алтай жараш — оны сүү.

Ак чечектер сергизе,

Алтай жараш — оны сүү.

* * *

Иш ле үредү

Ийнинде жатсын.

Ичкери жолынды

Ол экү жарытсын.

* * *

Көп иштезен,

Күпти берерин.

Көп иштензен,

Көпти аларын.

* * *

Санаалу болорго турган болзон,

Салкын болбо!

Ары — калбан, бери — калбан,

Жүс немеге мондолбо.

* * *

Эттим бе, этпедим бе дейле,

Эртелеп жал некебей жүр.

Ийне жажына көктөнгөн,

Эмдиге жылаңаш — көр!..

* * *

Борис Укачинович билезиле.

* * *

Јети өндү солоны жарыткан

Јеринге быйанду бол!

Јетен жүзүн сөзин сыйлаган

Јонына јажына быйанду бол!

А. Ередеевле, Б. Бурмаловло кожо.

Т. Шинжинле кожо Кырлыктын школында.

Балдар, мен, Эмил жаанак, слерге күйүниш деп сүреен коомой кылык-жан керегинде айдып берерим, анайда ок “Уйдын көстөрүн жигилеген” деп сөскөлбү нени темдектен турганын ла көзөр канайда табылганын жартаарым.

Алтайда жебренде төрт карындаш — төрт каан журтаган. Олоодын адазы — Көк-Тенери, энези Жажыл-Жер болгон. Карындаштардын ады Майман-каан, Каажыл-каан, Эшти-каан, Саракай-каан болгон. Каандар кажызылабашка тергелү, бийлерлү, сайыт-бичикчилерлү, черүчил-жуучылдарлу, албаты-жонду болгон. Олор

нак журтаган. Же олордын ортозында адаркак нөкөри бар болгон. “Карындаштар менен незиле артык? Жайаачы олорды ненин учун каан эдип жайаган? Ненин учун менде не де жок?” деп, нөкөри күйүнип, карындаштардын чучураарын, түбекке урнугарын кетежип жүретен. “Мен — слердин нөкөрөөр, мен слер учун туружарым” деп, каандардын көзинче жылбындап, жалканчып туратан. Бойы карындаштарды өөркөштирер, согуштырар эпти туйкайын бедиреп туратан.

Бир катап каандар тыштанып отуларда, нөкөри олордын ортозына алтын табакка уйдын бажын салып берген. Карындаштар уйдын көстөрүн үлежип жигилейле, онон ло бери бой-бойлорыла жуулажып, көрүшпес боло берген.

Төрт каандык жуулажып турза, өскө тергелердин каандары “Акыр, булардын кемизи жеңер эмеш” деп олорды көстөп, сооттоп аякптап туратан. А жеңү карындаштарга солынып келетен. Кажы каан эпчил, сүмелү — ол жеңүчил болотон.

Тенери адазы ла Жер энези олорды токтодып болбой, жөп чыгарган: “Баш-уч жок согушчан-жуулашчан карындаштар, мынан ары албатынын сооды, ойынчыгы

болугар. Албаты-жон тыштанар тушта слерди көстөп ойноп, сооттоп жүргей. Кемизи сүмелү, эпчил, ол жеңдеп турзын. Көстөп ойнозо, көс өрүгер ойыннын ады көзөр болзын”.

Онон ло бери эл-жон ортодо эптеп, сүмеленип ойноор көзөр деп ойын табылган.

Онон ло бери керишкен-урушкан карындаштарды “Уйдын көстөрүн жигилеген болбой бу” деп, албаты-жон айдат. Кижин уйдын көстөрүн кемле де үлежип жибей, жагыскан жип жат. Онон өскө журтта өөн-бөкөн чыгар.

С. Дыковтын журуктары

ТАЛБАК КУЛАКТЫҢ УРОҒЫ

Кару нөкөрлөрүм, мен слерге кызыл өн керегинде айдып берерге турум. Кажы ла албатыда **кызыл** өн эн учурлу өндөрдин тоозына кирет. Јурукчылардын айтканыла, **кызыл** өнди кандый ла өскө өнлө колыштырып ийзе, башка-башка өндөр боло берер. Ар-бүткенде **кызыл** өн — јеткердин темдеги. **Кызыл** өндү өзүмдерден ле тындулардан чеберленер керек.

• **Кызыл** терелү бака бар. Онын терези коронду. Азыйда Африканын калыктары согоондорынын бажын бу баканын короныла сүртеле атканда, тындулар да, улус та өлө беретен. Бир баканын короны 100 согоонго једетен.

• **Кызыл** мухомор деп мешкени качан да оозыга алба. Онын кичинек јемтиги — сүреен тын корон.

• Коралловый јыланнын **кызыл** темдектери “Меге јууктаба!” деп, өштүлерин кезедет.

• Пираттардын керебинде маанылар **кан-кызыл** өндү болгон. Ол күүн-кайрал јок өлтүрерис, килемји кемге де болбос деген темдек.

• Эң баштапкы светофорды 1868 јылда Лондондо тузаланган. Ол јажыл ла **кызыл** газовой јула-јарыткыштар* болгон. Олор эмдиги светофор чылап, улуска “Бар” ла “Тур” деп јакару берген.

• Китайда ла Индияда **кызыл** өн — тойдын өни. Ол бай болорынын, кирелте келеринин темдеги.

• **Кызыл** будук аларга, мундар тоолу кошениль деп укту коныстарды балбаратан. Мындый коныстар Арменияда, Польшада ла Мексикада элбеде таркаган.

• Кадмий деп металл **кызыл** өндү будук берип јат.

• Бистин Алтайда да **кызыл** төштү ле **кызыл** көстөрлү куштар бар. Олор керегинде слер, балдар, нени билереер?

Мында 12 “кызыл” сөс јажынган. Јажынган сөстөр мындый: **помидор, јуилек, кетчуп, мухомор, кан, роза, мырч, јеткер, вишня, арбуз, мак, от.**

~~п~~	~~о~~	~~м~~	~~и~~	~~д~~	~~о~~	~~р~~	~~ө~~	~~г~~
ј	т	а	ь	у	ү	с	ы	х
е	п	к	ј	и	л	е	к	
т	к	е	т	ч	у	п	т	в
к	о	а	э	р	з	ж	а	и
е	м	у	х	о	м	о	р	ш
р	й	и	в	з	ы	н	б	н
б	л	м	д	а	р	н	у	я
к	а	н	ъ	п	ч	ш	з	а

*Јула-јарыткыш — фонарь

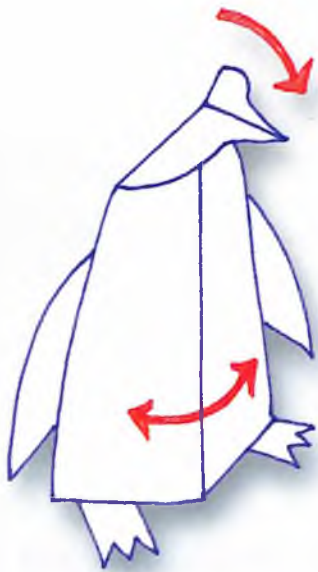
Этсең-
эдилер

Пингвин

Слерге керек болор:

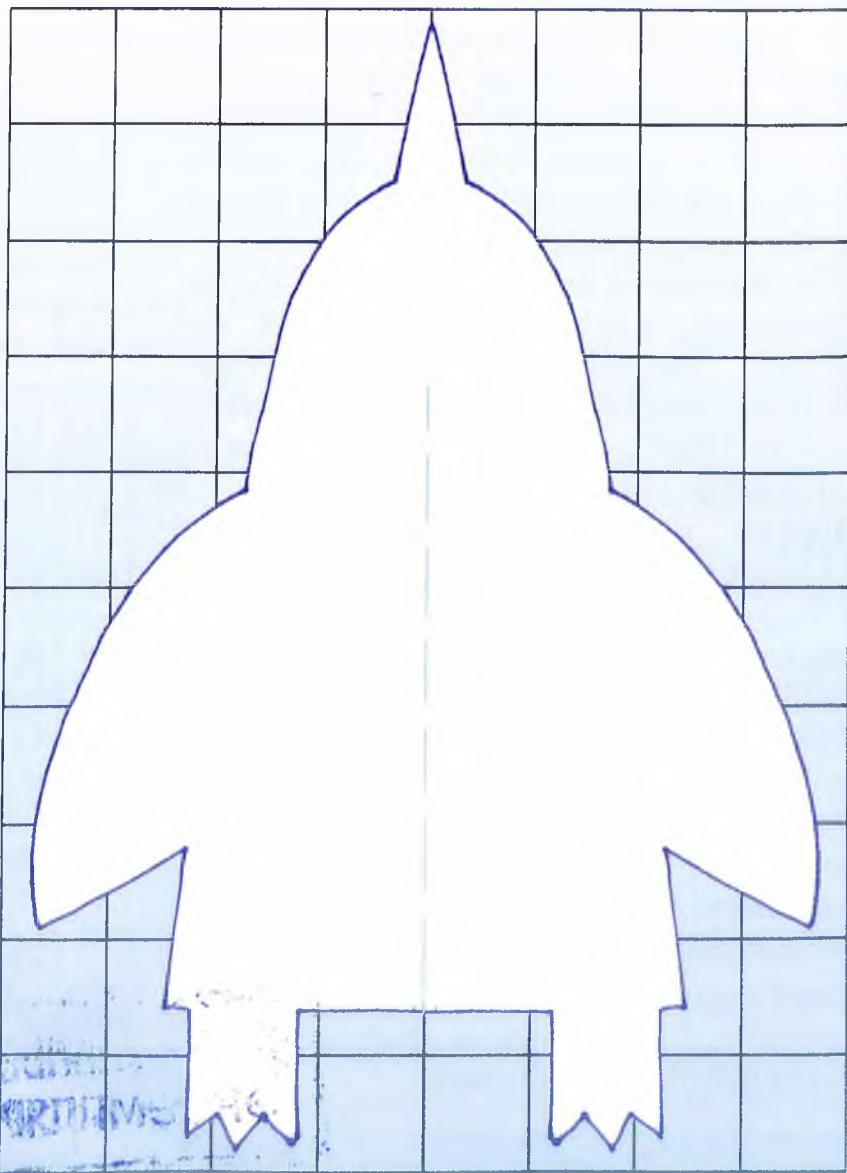
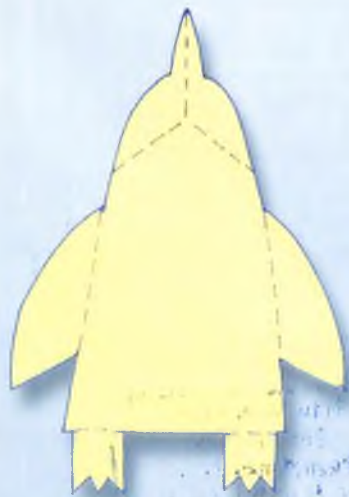
калын ак чаазын
кайчы
чаазын кезер бычак
будуктар
клеткалу чаазын

1. Чертежты клеткаларга келиштире журайла, кезип алыгар. Кезип алганаарды ак чаазынга салала, айландыра журагар. Журап алганаарды ойто ло кезип алыгар. Үзүк чийүлердин үстин кезилбес эттире араайынан бычактын мизиле тартыгар.

2. Кийин жанындагы үзүк чийүлерди база ла бычакла тартыгар.

3. Тартылган чийүлердин изиле чаазынды эпчегер. Пингвинди жараштыра будыгар.

БУДЫГАР

Эң кичинек
болуолдорго

Берилген өндөрдү көрүп,
ондый ла өндөрлө журукты буды.

Национальная
библиотека
Республики Алтай
им. М.В. Чевекова

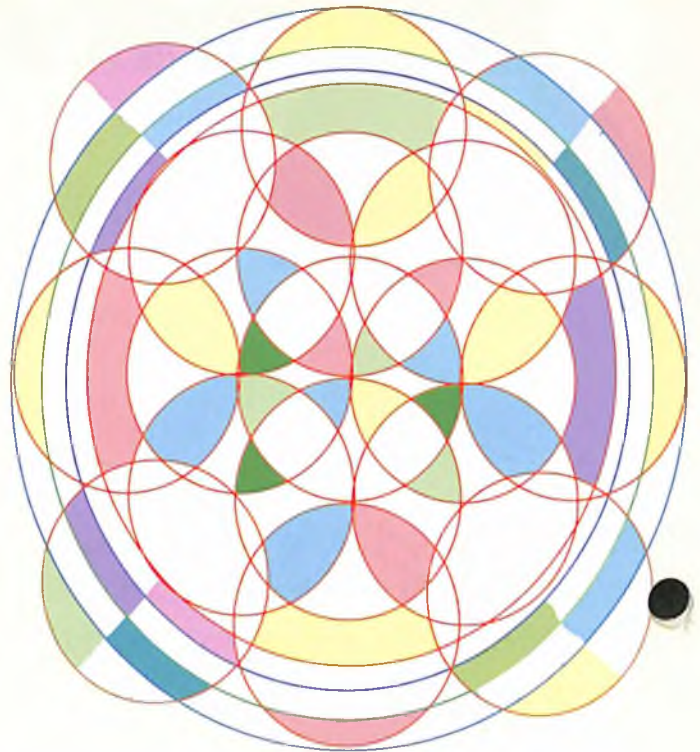
Ойындарды ойнойлы

Мында канча тегелик?

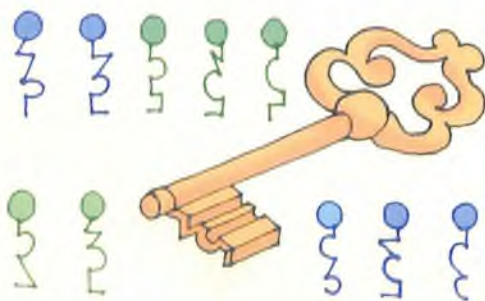
Кайкамчык квадрат

Бу жарымдай куру квадрат. Мындагы куру клеткаларды көрүп турун ба? Андый да болзо, ол сүреен кайкамчылуу квадрат. Онын кажы ла

31	8	○	○	30	5
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
34	1	○	○	35	4
7	32	○	○	6	29
2	33	○	○	3	36

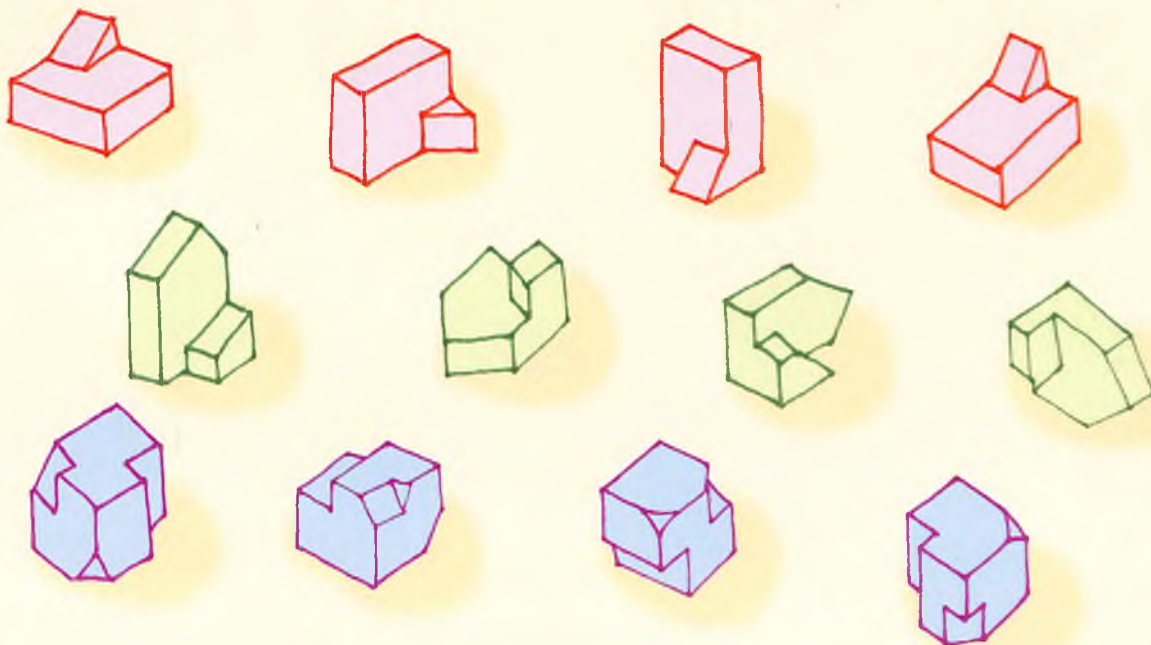
жолындыгы тоолорды — үстинен төмөн дө түшкөн жолдордогы тоолорды, тууразындагы да жолдордогы тоолорды бой-бойына кожуштырып ийзен, каруузы 74 деп тоо болор. Эмди сен куру клеткаларга андый тоолор тургузарын, качан оларды кошсон, каруузында 111 деп тоо болзын.

Сомоктордын үйттерине бу эки жүлкүүрлердин кажызы жараар, табыгар.

Бу јолдордын кажызында ла эки түней фигуралар, оларды тап.

Јурукардын 10 башказын тап.

СОЛОНЫ

Журнал для детей
Издается с 1990 г.

Журнал зарегистрирован в Сибирском
окружном межрегиональном
территориальном управлении.
Свидетельство N ПИ 12-1167
от 15 апреля 2002 г.
Учредители Правительство Республики
Алтай и издательский Дом «Алтын-Туу».
Издатель: Редакция журнала «Солонь».

Главный редактор Күлер Тепуков
Главный художник Чейнеш Барсукова
Редактор Эрмек Тепуков

Бумага офсетная. Формат 84x108¹/₈
Печать офсетная. Тираж 2000 экз.
Подписано в печать 10.02.2011

Почтовый адрес: 649000
г. Горно-Алтайск,
ул. Чорос-Гуркина, 38
тел: 252-97, 213-62
эл. почта: solony@mail.gornu.ru

Кышкы жараш бу күндө
Ончобыска — жаан байрам.
Жаңы жылга кирерге,
Шоп-топ — бир алтам.

